

Evropský parlament: Zpřísníme regulaci špionážního softwaru vůči našim neposlušným členským zemím

- CZ24 News | 12. května 2023

EU: Zvláštní výbor Evropského parlamentu uvedl, že EU potřebuje přísnější regulaci odvětví špionážního softwaru, a to zejména vzhledem k praktikám používaným v Polsku a Maďarsku.

Parlamentní výbor dospěl k závěru, že Maďarsko a Polsko používaly [špehovací software](#) k nezákonnému sledování novinářů, politiků a aktivistů. Na základě tohoto počátkem května odhlasoval dočasný zákaz prodeje, pořizování a používání „spywaru“ a inicioval vypracování norem, které budou založeny na mezinárodním právu. Výbor zákonodárců tak reaguje na [projekt Pegasus](#), kdy konsorcium novinářů odhalilo, že vlády používají výkonný spyware k cílení na domácí oponenty, zahraniční politiky i investigativní reportéry. Zpráva tvrdí, že maďarská a polská nacionalistická vláda „oslabily a odstranily“ ochranná opatření proti spywaru, čímž „oběti fakticky ponechaly bez jakéhokoli smysluplného prostředku nápravy“. Poslanci Evropského parlamentu rovněž vznesli otázky ohledně [používání spywaru ve Španělsku](#) a Řecku a vyjádřili obavy, že mnoho členských států EU vytvořilo „bezpečné útočiště pro průmysl spywaru, často v rozporu s právními předpisy a normami Unie“. Hlavní autorka zprávy, nizozemská centristická europoslankyně [Sophie in 't Veldová](#), uvedla, že všechny členské státy se provinily mlčením k této problematice. „To, co se zde děje, není technický problém. Opozice, kontrola, kritika, nesouhlas. To jsou zásadní prvky demokracie. A jsou škrceny a všichni o tom mlčí. Považuji to za šokující,“ uvedla In 't Veldová, když obvinila národní vlády, že se „schovávají za argument“, že národní bezpečnost není v kompetenci EU. „Ve smlouvách se sice píše, že národní bezpečnost je v kompetenci jednotlivých států, ale to není bílko šek pro porušování práv našich občanů nebo ničení demokracie.“ Vlády EU též podle ní zřejmě udělily vývozní licence, které umožňují společností vyrábějícím špionážní software prodávat své zboží represivním režimům, přestože zákony EU takový obchod zakazují. Společnost se sídlem v Řecku tak měla vyvázet své produkty do Súdánu, Bangladéše, na Madagaskar a do nejméně jedné arabské země, zatímco ve Francii byly dvě firmy stíhány za vývoz špionážní technologie do Libye, Egypta a Saúdské Arábie. Výbor Pegasus ve svém usnesení uvedl, že takové jednání je „závažným porušením základních práv“ a „hrubým porušením“ vývozních pravidel EU, konkrétně „nařízení o dvojím užití“, které zakazuje prodej výrobků, jež mohou autoritářské režimy používat k represí vlastního obyvatelstva.

Problémem je podle In 't Veldové selhání Evropské komise při prosazování práva EU, která se neptá a nevede soudní řízení s členskými státy porušujícími pravidla. „Je to dokonalá ukázka toho, jak se Evropská komise tak bojí naštvat národní vlády, že prostě odmítá prosazovat právo,“ řekla a vyjádřila tak svou dlouhodobou kritiku, že [národní vlády mají příliš velký vliv na chod EU](#). Usnesení europoslanců rovněž dospělo k závěru, že zahraniční služba EU, [Evropská služba pro vnější činnost](#), se provinila porušením práva EU a nesprávným úředním postupem, když pomáhala zemím v oblasti Sahelu rozvíjet špionážní kapacity. Očekává se, že doporučení výboru, které bylo schváleno 30 hlasy pro, 5 proti a 2 se zdrželi hlasování, bude v červnu schváleno celým Evropským parlamentem. Závěrečná zpráva a seznam doporučení jsou výsledkem ročního vyšetřování výboru, který byl zřízen poté, co 80 novinářů ve spolupráci s francouzskou neziskovou skupinou [Forbidden Stories](#) odhalilo,

že politici a aktivisté jsou terčem útoků vlád, které si zakoupily špionážní software Pegasus od izraelské firmy [NSO Group](#). Tento špionážní software účinně mění telefony lidí na sledovací zařízení bez jejich vědomí, kopíruje zprávy, shromažďuje fotografie a nahrává hovory. Na uniklém seznamu byl, jak uvádí server *The Guardian*, i francouzský prezident Emmanuel Macron a téměř celý jeho kabinet, což naznačuje, že i o ně se klienti NSO zajímali.

[ZDROJ](#)